

# Risaletü'n Nushiyye'de Yer Alan Eğitsel Değerler

Yakup Alan\*  
Nurşat Biçer\*\*

Eğitim bir toplumun geleceğinin şekillendirilmesinde en önemli yapı taşıdır. Sağlam bir geleceğe sahip toplumlar ortaya çıkarabilmek sağlam bireyler yetiştirmekle mümkündür. Geleceğin birer mimarı olan çocukların alacakları eğitim toplumun geleceğinin sağlam olup olmayacağıyla yakından ilgilidir. Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında veya ailede verilen eğitim tek boyutlu değildir. Bu kurumlarda verilen pozitif bilimlerin yanında bir de sağlam karakterli bireylerin yetiştirilebilmesi için değer eğitimi yapılmaktadır. Sağlam bir karaktere sahip vatandaşını seven, ahlaklı, ulusal ve evrensel değerlere saygılı, onları koruyan ve yaşatan bireylerin yetiştirilebilmesi adına öğrenciler; sevgi, saygı, hoşgörü, empati, yardımlaşma, adalet, alçakgönüllülük, fedakarlık, sorumluluk gibi değerlerin yer aldığı eğitim sürecinden geçmektedir. Bu eğitim süreci gerek oyunlarla, gerek video/film gibi materyallerle desteklenmektedir. Eğitim sürecinde belirtilen değerleri kazandırmanın bir yolu da edebi metinleri kullanmaktan geçmektedir. Çocukluk yıllarından itibaren kitaplarla içi içe olan bireyin doğruyu, güzeli, iyiyi görebilmesi için nitelikli eserlerin yani eğitsel değerlerle do-

nanmış eserlerin tercih edilmesi bir elzemdir. XIII. ve XIV. yüzyıllarda yaşamış olan büyük Türk mutasavvıfı Yunus Emre tarafından kaleme alınmış olan ve bir nasihat kitabı niteliği taşıyan Risaletü'n Nushiyye isimli mesnevi de eğitsel değerlerle donanmış bir eserdir. İçinde bulunduğu yüzyıl insanını yazmış olduğu şiirlerle kucaklayan Yunus Emre, insanlara ulaşmanın yolunun şiirler olduğunu düşünmüş ve hem çağdaşı olan insanlara bu yolla iyiyi, güzeli, temiz ruhlu olmayı anlatmış hem de şiirlerinin barındırdığı bu mesajlarla çağının çok ilerisine yani günümüze ulaşmıştır. Öğreticiliğin ağır bastığı nasihatnamesinde insanı usandırmayacak şekilde, ustalıkta kullanmış olduğu didaktik yönünü lirizmle birleştirerek şiirlerine ruh vermiştir. Kullanmış olduğu dil, üslup ve konular sayesinde her yaşta bireyin zevk alarak okuyacağı şiirlerle dolu olan bu eserle Yunus Emre'nin sağlam karakterli bireylerin yetiştirilmesinde katkısının olacağı tartışılmaz bir gerçektir. Çalışmamızda Risaletü'n Nushiyye'de yer alan şiirlerdeki akıl, sabır, kıskançlık, kanaat gibi eğitsel değerlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Eğitsel değerleri belirlenen şiirlerin değerler eğitiminde kullanılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

## Giriş

### *Eğitim ve Değerler Eğitimi*

Genel anlamıyla; bireylerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine doğrudan veya dolaylı yardım etme (TDK, 2018) olarak tanımlanan eğitim, bireyin davranışlarını istendik yönde değiştirmeyi ve devam ettirmeyi amaçlayan süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireyde var olan potansiyeli ortaya çıkarıp o yeteneklerini geliştirmeyi hedefleyen eğitimin

(\* ) Öğr. Gör., Kilis 7 Aralık Üniversitesi Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Eğitimi ABD, alaryakup@gmail.com

(\*\* ) Dr. Öğr. Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Eğitimi ABD, nursatbicer@gmail.com

amaçlarından birini de teknolojik gelişmeleri dikkate alarak kültürün gelişimini ve devamını sağlamak olarak görmek mümkündür. Bu durum, toplumda yaşayan bireylerin topluma katkı sağlayabilmeleri ve daha kaliteli koşullarda yaşayabilmelerini sağlamayı hedefleyen eğitimin bu işlevinin dışında, toplumun kültürel mirası olan maddi ve manevi değerleri aktarmak gibi toplumsal bir işlevinin daha olduğunu ortaya çıkarmaktadır (Alan, 2014).

Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük'te; bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü (TDK, 2018) olarak tanımlanan değerler ise insanların tutum ve davranışlarıyla doğrudan ilişkilidir ve insan davranışlarına yön veren standartlardır. Davranışlarımızı şekillendiren bu değerlerin eğitimi de Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO, 2005) tarafından "Bireylerin pozitif değerleri keşfedip geliştirmeleri ve kendi potansiyellerine göre aşama kaydetmeleri amacıyla yapılan eğitimsel faaliyetler" olarak tanımlanmaktadır.

İyi karakterli insanların yetiştirilmesini sağlamak, bireylerin kendilerine ve yaşadıkları topluma katkı sağlayacak değerleri edinmelerini sağlamak, kazanılan değerlerin davranışa dönüşmesini sağlamak gibi amaçları olan değerler eğitiminin; çocuklardaki iyi tarafı ortaya çıkarmak ve kişiliğini bütünüyle geliştirmek gibi bir amacı daha vardır. Bu nedenle sevgi, saygı, dürüstlük, dayanışma, paylaşma, mutluluk, sabır, cesaret ve sorumluluk gibi değerlerin okullarda doğru tarzda öğretilmesinin toplumsal yaşamda ortaya çıkan olumsuzlukları azaltan bir işlev görmesi kaçınılmazdır (Eğitim-Sen, 2015).

Değerlerin tasnifi konusunda çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Akbaş'a göre Spranger değerleri estetik, teorik, ekonomik, siyasi, sosyal ve dinî olmak üzere altı başlıkta incelenirken (Akbaş, 2004, 30), Rokeach, amaç ve araç değerler (Akbaş, 2004, 30) olarak sınıf-

landırmıştır. Bu sınıflamaların dışında Mengüoğlu (2008) ise değerleri; yüksek değerler, araç değerler ve davranış değeri diye sınıflandırmıştır. UNESCO (2005) da değerleri barış, saygı, sevgi, sorumluluk, mutluluk, iş birliği, dürüstlük, alçakgönüllülük, hoşgörü, samimiyet, uyum ve özgürlük olarak sıralamaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı ise hem ilköğretim hem de ortaöğretim müfredatlarında değerlere yer vermiştir. Buna göre öğretim programlarında yer alan değerler şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik (MEB, 2018a-2018b).

### *Yunus Emre ve Risaletü'n Nushiyye*

Yunus Emre'nin iki eserinden bir olan Risaletü'n Nushiyye, 562 beyit ve 29 satırdan oluşan mesnevi nazım türüyle kaleme alınmış bir eserdir. Birçok yazma nüshası bulunan eser hakkında pek çok çalışma yapılmıştır. Toprak (1960), Gölpinarlı (1965), Günay ve Horata (2004), Tatçı (2008), Avşar (2013) ve Boz (2017) bu çalışmalardan bazılarıdır.

Risaletü'n Nushiyye'nin konusu isminden de anlaşılacağı üzere insanlara verilen öğütlerdir. Giriş bölümünün dışında beş bölümden oluşan eserin her bölümünde farklı bir konu ele alınmıştır. Öğütlerini daha çok iki ordunun savaşı şeklinde oluşturulan bir kurguyla anlatan alegorik bir eserdir. Eserde yer alan değerler şu şekilde verilmektedir: Nefsin kötü arzularını içeren bir yöntem ele alınır. Önce bunun insanlara vermiş olduğu zararlar anlatılır. Bunu yaparken bazen mecazlara bazen de tarihsel olaylara yer verilir (Hz. Yusuf'un hikâyesi, Karun'un hikâyesi vb.). Sonra akıl sahneye çıkar ve bu kötü huydan kurtulmanın reçetesini verir ve bu kavram anlatılır. Eserin bazı bölümlerinde iyiyi ve kötüyü temsil eden bu kavramların savaştıkları sahneler de görülür (Boz, 2017).

Eserin giriş bölümü 13 beyit ve 29 mısradan oluşan mensur kısmıdır. Hz. Âdem'in yaratılışından bahsedilen 13 beyitten sonra

mensur bölümde de toprak, su, ateş ve havadan oluşan “anasır-ı erba”nın çatışmaları ve bu çatışma sonucunda cennet veya cehenne girmeleri anlatılmaktadır.

Nefis (Açgözlülük) ve Ruh (Gönül Zenginliği) Destanı isimli birinci bölümde ise insanı etkisi altına almış olan iki güç anlatılmaktadır: nefis ve ruh. Nefis insanları kötüye zorlayan açgözlülük olarak ele alınırken ruh insanları iyiye yönlendiren gönül zenginliğidir.

Kendini Beğenme Destanı ismi altında işlenen ikinci bölüm kendi içinde de ikiye ayrılmış ve birinci kısımda kibir ve alçak gönüllülük ele alınmıştır. Kibrin çok kötü bir huy olduğundan hatta insanı dinden bile edebileceğinden bahsedilen bölümde alçak gönüllülük; saflık ve iyilik olarak karşımıza çıkmaktadır. İkinci bölümün ikinci kısımda ise öfke ve sabırdan bahsedilmiştir.

Eserin üçüncü bölümü olan Kıskançlık - Cimrilik Destanı’nda bu iki huyun kötülükleri konu edilir. Hem kıskançlığın hem de cimrilüğün insanlara büyük zararları olduğundan ve bu huylardan kurtulmak gerektiği anlatılmaktadır.

Eserin beşinci ve son bölümü olan Dedikodu-İftira ve Doğruluk Destanı’nda ise insanların dedikodu ve iftirayı sıradan bir olay haline getirdikleri ve bunun da çok kötü sonuçlar doğurduğu anlatılmaktadır.

Çalışmamızda Boz (2017) tarafından yapılan çalışma kullanılmıştır.

## Amaç

Çalışmamızın amacı Risaletü’n Nushiyye’de ele alınan konuları değerler eğitimi kapsamında incelemektir. Risaletü’n Nushiyye’de yer alan değerleri ortaya çıkarmanın amacı başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere, değerler eğitimi alanında faaliyet yürüten kurum ve kişilere faaliyetlerinde bu eseri kullanmaları konusunda yardımcı olabilmektir.

## Yöntem

Bu çalışmada yöntem olarak nitel yöntem, veri toplama yöntemi olarak da doküman analizi (incelemesi) deseni kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Veriler Yunus Emre’nin Risaletü’n Nushiyye adlı eserinden nitel araştırma yönteminin doküman incelemesi deseni kullanılarak elde edilmiştir.

## Bulgular

Tablo 1: Giriş bölümünde yer alan değerler

Değer	Frekans	Değer	Frekans
İyilik	2	İkiyüzlülük	1
Saygı	1	Aç gözlülük	1
Cömertlik	1	Mutluluk	1
Sabır	1	Şehvet	1
Berraklık	1	Kıskançlık	1
Yalancılık	1		

Eserin giriş bölümü Hz. Âdem’in yaratılış sürecinin ve bu süreçle birlikte insana gelen değerlerin anlatıldığı bölümdür. Bölümün 13 beyitlik ilk kısmında yaratılış süreci, 29 mısralık mensur kısmında ise; ateş, hava, toprak ve suyla birlikte insana gelen iyi ve kötü huyların çabaları ele alınmaktadır. Toprakla insana dört sıfat gelmiştir: sabır, iyi huy, Allah’a dayanma ve saygı. Su ile berraklık, cömertlik, iyilik ve mutluluk; hava ile yalancılık, ikiyüzlülük, acelecilik ve zararlı arzu; son olarak da ateşle dört sıfat gelmiştir: şehvet, kibir, aç gözlülük ve kıskançlık.

İlk 13 beyitte yaratılışları anlatılan bu sıfatların sonraki 29 mısradaki yaptıkları çalışmalar anlatılmış ve sonunda iyi huya sahip olanların cennete, kötü huya sahip olanların ise cehenneme gireceği belirtilmiştir. Buna göre cömertlik, saygı, sabır gibi iyi huylara sahip olan su ve toprak cennete; yalancılık, iki-

yüzlülük, aç gözlülük gibi kötü huylara sahip olan ateş ve hava ise cehenneme girecektir.

*Tablo 2: Nefis (Aç Gözlülük) ve Rûb (Gönül Zenginliği) Bölümünde Yer Alan Değerler*

Değer	Frekans	Örtük kullanım	Örnek Beyit
Aç Gözlülük	9	10	Açgözlünün yeri cehennemdir; ne zaman cehenneme girese (o zaman) sakinleşir! (51) (Açgözlülük) beni yolumdan aldı, aldattı ve bırakmadı; bugün, yarın diyerek ömrümü tüketti. (52)
Sevgi	5	2	Sevdiğinden başka gidecek yerin yoktu; laf söz çok (ancak) asıl anlam budur. (36)
Gönül Zenginliği	3	8	Şah (gönül zenginliği), savaştan geldi ve tahtına geçti; askerlerinin hepsi el bağladılar. Bütün şehir ve memleket rahata kavuştu; her taraf iyilikle doldu. (67-68)

580

Tablo 2'de görüldüğü üzere eserin ikinci bölümü, nefis ve ruhun savaşı üzerine kurulmuştur. Buna göre ruhla birlikte gelen sevgi 3, gönül zenginliği 3; nefisle gelen aç gözlülük ise 9 beyitte geçmektedir. Aç gözlülüğün zararları ve insanlara getireceği kötülüklerin ağır bastığı bölümün sonunda gönül zenginliği ve sevginin panzehir olduğu görülmektedir. Bunların dışında da bölümün çeşitli yerlerinde bu değerler isim verilmeden anlatılmaktadır. Buna göre; aç gözlülük 10, sevgi 2, gönül zenginliği ise 8 yerde örtük olarak geçmektedir.

*Tablo 3: Kendini Beğenme (Kibir) Destanı Bölümünde Yer Alan Değerler*

Değer	Frekans	Örtük Kullanım	Örnek Beyit
Kendini beğenme	34	10	Nice tahta oturanlar (buradan) düştüler; nice benim diyene sinekler üşüştü (öldü). (91) Kendini beğenme düşüncesine (sakın) kapılma; (eğer) kapılırsan (Allah'tan) uzaklaşırsın. (92)
Alçak gönüllülük	19	6	Alçak gönüllü ol yükseklere heveslenme; mutluluk alçak gönüllüktedir, ayrıma. (96)
Gönül zenginliği	3	6	Alçak gönüllülük ve gönül zenginliği hoş dost oldular; ne istersen onlarda vardır. (169)
Mutluluk	5	-	Eğer mutluluk istiyorsan akla danışmalısın; iş kılavuzsuz sonuçlanmaz. (175)

Gurur	1	1	Sürekli bakıp (yalnız) kendini görürsün; kendini görüp gururlanırsın. (110)
Yardımsızlık	1	1	(Onların tamamını) harici (dün dışı) sanman hatadır, herkese yardım edici ol, (bundan) bir an (bile) usanma. (180)

Kendini Beğenme bölümünde yer alan değerler Tablo 3'te verilmiştir. Buna göre kendini beğenme 34 beyitle en çok geçen değer olurken bunun zıttı olarak verilen alçak gönüllülük 19 beyitte kendine yer bulmuştur. Alçak gönüllülük ve gönül zenginliğinin iyi bir dost olduğundan bahsedilen bölümde, mutluluk için gönül zenginliği ve alçak gönüllülüğün gerekliliği anlatılmaktadır.

*Tablo 4: Öfke (Hiddet) Destanı Bölümünde Yer Alan Değerler*

Değer	Frekans	Örtük Kullanım	Örnek Beyit
Öfke	36	13	Öfke derler bana, çok cesurum; düzen bozmak için he (zaman) beklerim. Nereye varsam (orada) ot bitmez; elde dert sermayesi çok, kime yetmez ki. (189-190) Öfkenin işi küfür ve sapıklıktır; Allah'a sığınınız, o bambaşka (kötü) bir durumdur. (196)
Sabır	35	5	Kimin dünyada arkadaşı sabır olursa; her anı ve işi mutluluk ve zevk olur. (265) Sabırlılar sürekli huzurlu olurlar; nasibi sabır olanlar yücelirler. (272)
Mutluluk	13	-	Kovayı yukarı çektiler, Yusuf dışarı çıktı; ne mutlu o saadetli kişiye ki sabrı sayesinde (bunu) başardı. Gönünüz, Yusuf sabırla neye ulaştı? Sabrın acısı (sıkıntısı) helva (mutluluk) oldu. (283-284)
Gaflet	6	4	Boş vermiş olma, evine (sana) hırsız (öfke) girer; derin uyuysan duvarı deler (girer). (214)
Doğruluk	2	-	Akil mecliste habercilere söyler; haydi, doğruluk yolu nerede, bulun! Haberci doğruluğun halini akla söyledi; öfke (nedeniyle) her yana dağılmıştır. (254-255)
Bencilik	1	1	Görünüşünde namazlık, teşbih ve sarık var ama içinde pislik (günahlar) ve ruhunda bencilik var. (İçindeki) gizli (kötü) niteliklerin temizlenmezse şeklen yaptığın ibadet seni kurtaramaz. (226-228)

Kendini Beğenme bölümünün ikinci kısmını oluşturan Öfke Destanı'nda öfke – sabır çatışması ele alınmıştır. 36 beyitte yer almasıyla öfke en çok konu edinilen değer olurken; sabır da 35 beyitte işlenmiştir. Öf-



kenin zararları ile insana getirdiği olumsuzlukların anlatıldığı bölümde sabredenlerin mutluluğa ve huzura kavuşacakları öğütlenmektedir.

*Tablo 5: Kıskançlık – Cimrilik Destanı Bölümünde Yer Alan Değerler*

Değer	Frekans	Örtük Kullanım	Örnek Beyit
Cimrilik	23	15	Cimrinin akıllı olması imkânsızdır; onu hiç kimse gönülden övemez. (315)
Kıskançlık	13	9	Şeker yese (bile) tadı tuzu yoktur (mutlu değildir); tatlı (mutlu) bir yaşayışla geçen zamanı yoktur. (308-309)
Cömertlik	11	10	Akl söyle; hele gel, gözlerini aç; cömertlik neredeyse o tarafa git. Cömertlik (senin) elini tutsun (dost olun), birlikte yaşayın, (o zaman) doğru yolun güzel düzenini görürsün. (394-395)
Mutluluk	6	-	(Onun) mutluluğu yılın on iki ayında (da) yoktur; yese de yemese de (karnı) sıkıntıyla toktur. (333)
Edep	1	-	Allah katında zenginlik sermaye olmaz; O'nun katında (senin) zenginliğin edeptir. (418)

Tablo 5'te Kıskançlık – Cimrilik Destanı bölümünde yer alan değerler gösterilmiştir. Buna göre bölümün en fazla ele alınan konusu 23 beyitte yer aldığı haliyle cimriliktir. Ayrıca cimrilik 15 beyitte de ismi verilmeden işlenmiştir. Bölümde kıskançlıkla cimrilik ilişkisi anlatılmış, bu iki kötü huyun birbirinden etkilendiği ve insana bir şey kazandırmadığından bahsedilmiştir. Bunlara karşın cömertliğin insanı daima iyiye götüreceği öğütlenmiştir. Mutluluğa genel olarak kötü huylar tarafından yaklaşılmış ve cimrilik ile kıskançlığın olduğu yere mutluluğun uğramayacağı anlatılmıştır.

*Tablo 6: Dedikodu – İftira Destanı Bölümü*

Değer	Frekans	Örtük Kullanım	Beyit Örneği
Doğruluk	15	2	Doğru gönüllüler, doğruluğa aşiktir; Allah'ı sevenler doğruluğu bulurlar. İyi kişi doğruluğa içten bağlıdır; doğruluk kötü işi iyi eder. (540-541)
Dedikodu	15	5	Dedikodu ezelden beri ruh ile (birlikte) değildir; dedikodu neredeyse (orada) insanlık yoktur. Dedikodunun ilerisi küfre girer; o (dedikodu yapan) karşılığı neyse onu alır. (447-448)

Kin	7	-	Kin ve dedikodu ile ibadet (sevabı) gittiği için bu ikisinden vazgeçmek gereklidir. (453)
Sevgi	5	-	Gözü görmeyen kişi, sevdiğen uzaktır; dostun (Allah) nerede, sen neredesin; gözünü aç bak! (489)
İftira	2	1	Her ne kadar iftira ve dedikodu işlense de bunların sonu kınanmışlıktır. (446)
Mutluluk	2	-	(Şeytanın) evini ibadetle yıkarsan; mutlulukla isteklerine kavuşursun. (560)
Gayret	1	10	Kim şeker veya bal yemeyi arzuladıysa karşılığını vermeden (bunları) elde edemez. Kim bedava şekerden yükünü bağlamış? (böyle) olsa bunlardan haber alırdık. (466-467)

Dedikodu ve iftiranın işlendiği 5. bölümde karşıt değerler olarak verilen doğruluk ve dedikodu 15 beyitte yer bulmuştur. Bunların dışında 2 beyitte doğruluktan, 5 beyitte de dedikodudan örtük olarak bahsedilmektedir. Doğru olunca sevgi ve mutluluğun geleceği, dedikodu kin ve iftiranın ise insanı zarara uğratacağının anlatıldığı bu bölümde gayretle çalışan kişinin mutluluğa erişeceği öğütlenmektedir.

*Tablo 7: Risaletü'n Nushbiyye'de Yer Alan Değerler*

Değer	Frekans	Örtük Kullanım
Sabır	36	5
Öfke	36	13
Kendini beğenme	34	10
Mutluluk	28	-
Cimrilik	23	15
Alçak gönüllülük	19	6
Doğruluk	18	2
Dedikodu	15	5
Kıskançlık	14	9
Cömertlik	12	10
Sevgi	10	2
Aç gözlülük	10	10
Kin	7	-
Gaflet	7	4
Gönül zenginliği	6	14
İftira	2	1
İyilik	2	-
Bencilik	1	1
Edep	1	-
Gayret	1	10
Gurur	1	1
İkiyüzlük	1	-
Saygı	1	-
Şehvet	1	-

Yalancılık	1	-
Yardımsızlık	1	1
Toplam	288	119

Tablo 7’de, eserde yer alan değerlerin tamamı verilmiştir. Tabloya göre; sabır ve öfke 36 beyitte geçerek en çok ele alınan değerler olmuştur. Birbirine zıt olan bu iki huyun insana kattıkları ve insandan götürdükleri öğütlenmiştir. Eserin tamamında 26 değer toplam 288 beyitte kullanılmıştır. Bunun dışında bu değerler 119 beyitte de isim verilmeden okuyucularına sunulmuştur.

## Sonuç

Yunus Emre’nin iki eserinden biri olan *Risaletü’n Nushiyye* yani *Nasihatler Kitabı*, insanları eğitmek ve onları doğru yola yönlendirmek için yazılan bir mesnevidir. Nasihatname özelliği taşıyan eser ahlaki kavramların kişileştirilerek verildiği alegorik bir kitap olma özelliği taşımaktadır.

582

Giriş ve beş bölümden oluşan eserde kâmil insan olmanın yolları anlatılmaktadır. Nefis ordusuyla gelen kötü huylarla ruh ordusuyla gelen iyi huyların savaşı verilmektedir. Bu savaşın sonuca ulaşması ve ruh ordusunun nefis ordusunu yenerek ülkeye huzur getirmesi gerekmektedir. Bu amaçla eserde aç gözlülüğe karşı gönül zenginliği, kibre karşı alçak gönüllülük, öfkeye karşı sabır, kıskançlığa karşı sevgi, cimriliğe karşı cömertlik, iftira ve dedikoduya karşı doğruluk ve sevgi kıyasıyla mücadele etmektedir. Bu savaşın sonucunda iyi huylar galip gelerek mutluluğa ve dolayısıyla cennete kavuşmanın hazzını yaşamaktadır.

29 aydı değer toplamda 407 beyitte işlenmesiyle ortaya çıkan bu nasihatlerin insanları kâmil insan olma yoluna sevk etmesi beklenmektedir. Değerler eğitimi alanında faaliyet yürüten kurum ve kuruluşların bunca değerle dolu bu eseri dikkate almaları ve kullanmaları değerler eğitimine katkı sağlayacaktır.

## Kaynaklar

Akbaş, O. (2008) Değerler Eğitimine Genel Bir Bakış. *Değerler Eğitimi Dergisi*. 6(16), 9-27.

Alan, Y. (2014). Değerler Eğitimi Açısından Kur’an Kıssaları’nın *Türkçe Ders Kitaplarında Kullanılması*. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(8).

Avşar, Z. (2013). *Nasihatler Kitabı (Risaletü’n Nushiyye)*. Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı, Eskişehir.

Boz, E. (2017). *Risaletü’n Nushiyye* Öğüt Kitabı. Gazi Kitabevi, Ankara.

Eğitim-Sen, (2015). *Değerler Eğitimi Nedir? Nasıl Olmalıdır?* Eğitim Sen Yayınları. Ankara.

Gölpınarlı, A. (1965). *Yunus Emre Risale al-Nushiyya ve Divan*. Eskişehir Turizm ve Tanıtma Derneği Yayınları. İstanbul.

Günay, U. ve Horata, O. (2004). *Yunus Emre Risaletü’n Nushiyye*. Akçağ Yayınları, Ankara.

MEB (2018a). Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=353> adresinden 17.06.2018 tarihinde erişilmiştir.

MEB (2018b). Türkçe Dersi Öğretim Programı. Ankara. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=332> adresinden 17.06.2018 tarihinde erişilmiştir.

Mengüşoğlu, T. (2008). *Felsefeye Giriş*. İstanbul: Remzi Kitabevi

Tatçı, M. (2008). *Risaletü’n Nushiyye (Tenkitli Metin)*. H Yayınları, İstanbul.

TDK, (2018). Güncel Türkçe Sözlük. [http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_gts&zarama=gts&guid=TDK.GTS.5b5b16ff163f83.35345295](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&zarama=gts&guid=TDK.GTS.5b5b16ff163f83.35345295) adresinden 20.06.2018 tarihinde erişilmiştir.

Toprak, B. (1960). *Yunus Emre Divanı*. İnkılap Kitabevi, İstanbul.

UNESCO (2005). Learning To Do: Values for Learning and Working Together in a Globalized World. An Integrated Approach to Incorporating Values Education in Technical and Vocational Education and Training. L. R. Quisumbing and J. Leo (Eds.), Published by, UNESCO-UNEVOC International Centre for Technical and Vocational Education and Training Görresstraße 15, 53113 Bonn, Germany. [http://www.unevoc.unesco.org/fileadmin/user\\_upload/pubs/Learning-ToDo.pdf](http://www.unevoc.unesco.org/fileadmin/user_upload/pubs/Learning-ToDo.pdf) adresinden 15.06.2018 tarihinde erişilmiştir.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayınları, Ankara.